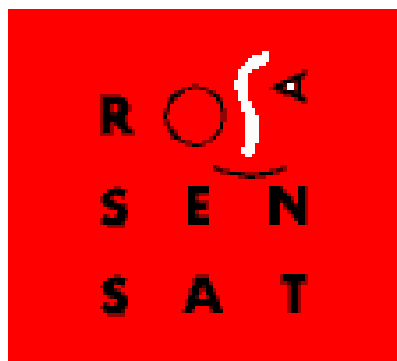
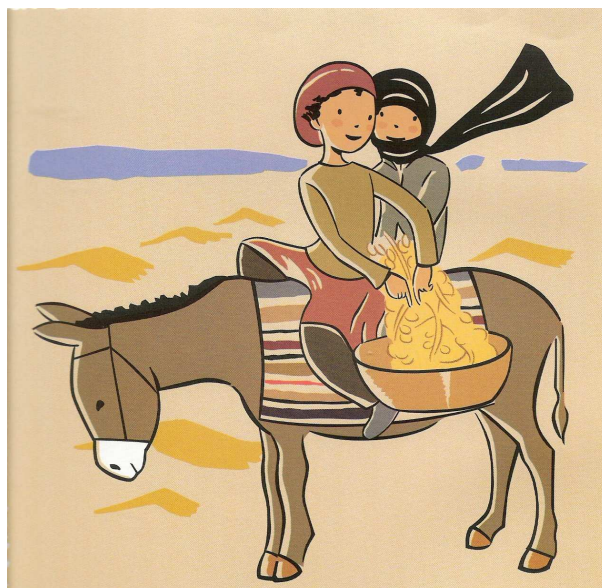
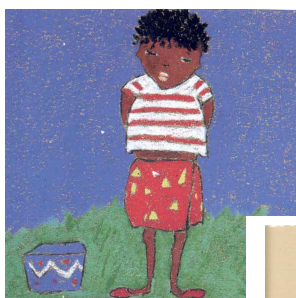

Grup de treball
"la lectura: passió o pressió?"

ÉD JIMÉ

lectures sobre l'Àfrica
cicle infantil

ÉDJIMÉ

(vuit lectures sobre Àfrica, recomanades per a l'alumnat de cicle infantil)

En alguns llocs de l'Àfrica el narrador té una reputació que depassa sovint les fronteres del seu poble. A l'Àfrica plural i diversa hi ha diferents alfabets escrits (el berber, l'àrab, el jeroglífic, etcètera) però malgrat la possibilitat de conservar els texts a través de l'escriptura, l'oral té un lloc principal quan es tracta de fixar en la ment dels qui escolten les tradicions que van passant de pares a fills i alhora concentra la mirada en l'esdevenidor marcant les pautes de comportament.

L'oral també ens ajuda a nosaltres en les relacions amb els nostres alumnes, sobretot en el moment esperat que solem anomenar «l'hora del conte». I de la mateixa manera que, en els pobles de l'Àfrica, els cants i les músiques acompanyen les vetllades al voltant de l'arbre sagrat i en algunes places «de les paraules» les persones s'apleguen a sentir «el verb» del narrador que commou i il·lumina amb els seus relats, us proposem que reuniu l'alumnat de cicle infantil i ritualitzeu la narració d'aquestes vuit històries que hem seleccionat de totes les que hem provat en algunes escoles.

En aquests contes trobareu característiques comunes, algunes buscades, d'altres trobades per atzar.

Per exemple, la presència d'infants protagonistes en la majoria de contes. Uns infants que es troben embolicats en situacions de les quals se'n surten amb l'ajut dels adults o d'animals personificats. La majoria són noies (la Witika, la Nandi, la petita Tamazig, la Jamela, la Farafina).

També és constant la presència dels animals més coneguts (cocodrils, lleons, camells, elefants, hipopòtams, etcètera)

Una altra característica són els colors alegres, vius, musicals i llampants que usen els il·lustradors.

Pel que fa a la temàtica tots ells intenten explicar-nos la forma de vida, les creences i pensaments que tenen a veure amb la seva realitat.

Acompanyem les ressenyes d'unes propostes lúdiques per conèixer o recrear millor els contes. Són propostes senzilles i que pretenen servir de model d'una manera de fer en la que l'infant simplement se senti acompanyat pel mestre.

En uns moments en els quals a les nostres escoles estan arribant infants de diferents parts del món, conèixer les realitats d'altres pobles és la millor manera de fer d'aquests encontres un motiu de convivència, de riquesa i d'estimació mútua.

«Édjimé» —diu el narrador per mantenir el contacte i l'atenció mentre va explicant. Llavors s'atura i espera que l'auditori contesti, amb el mateix to de veu, «éwa».

Amb aquesta mateixa complicitat us fem avinent una part de les recerques que com a grup de treball de Rosa Sensat hem elaborat durant els dos darrers cursos. Podeu trobar les fitxes completes (referències, aspectes coeducatius, il·lustracions, etcètera) a la pàgina web de l'Associació de Mestres Rosa Sensat (www.rosasensat.org)

LA SORPRESA DE NANDI¹

La Nandi prepara una cistella de fruites per regalar-les a una amiga d'un poblat veí. Mentre camina amb la cistella al cap, diferents animals es van menjant les fruites sense que ella se n'adoni. Per sort, quan la cistella ja és buida, una cabra dona un cop de cap a un mandariner de manera que les mandarines que cauen omplen la cistella. El regal serà una sorpresa per a l'amiga, però també per a la Nandi.

Presentem el conte amb una cistella i les fruites reals. Els nens aprendran els noms d'aquestes fruites, algunes de les quals no són gaire conegudes a casa nostra. Després farem un joc de reconèixer pel tacte. També les tastarem i podrem fer una macedònia.

TIBILÍ, EL NEN QUE NO VOLIA ANAR A ESCOLA²

En Tibilí es passa tot el dia corrent, jugant i rient. Només s'atura per menjar o per fer-li trenetes a la seva germana Kablé. Però un bon dia deixa de riure perquè la mare li anuncia que aviat haurà d'anar a *escola*.

Tibilí no hi vol anar, no vol deixar de fer totes les activitats que fa en aquest moment. Fins que buscant la solució per no haver d'anar a l'escola s'adona de la necessitat d'aprendre a llegir.

La narració de les activitats quotidianes que fa en Tibilí és d'una gran bellesa.

Les il·lustracions amb colors molt vius són molt boniques.

Proposem una activitat per després de la narració consistent en elaborar un memory amb algunes imatges significatives del conte amb l'objectiu de recordar els moments i les situacions d'aquest infant, així com reconèixer alguns dels animals i personatges que apareixen a la història.

WITIKA, LA FILLA DELS LLEONS³

A Witika li agradaria anar a l'escola, però la mare ha d'anar a vendre al mercat i ella s'ha de cuidar dels germans i caminar cinc hores cada dia per anar a buscar aigua amb la por de que aparegui algun lleó. Un dia troba una lleona ferida, la curarà i la alimentarà i un cop recuperada, Witika es sorprendrà en veure que tenia dues cries de lleó.

Finalment els animals l'acompanyen al poblat, i la nena serà coneguda com la filla dels lleons.

Es un conte simpàtic, optimista. Destaquen els colors, molt vius, propis de l'Àfrica, el coratge de la nostra heroïna i els seus ulls, grans i foscos que recorden els de tants nens africans.

Proposem jugar amb les il·lustracions.

A partir de dotze imatges del conte es poden ordenar de manera seqüenciada i per parelles explicar cada una de les il·lustracions tot recordant la història (es poden fer servir les imatges que es creguin convenientes tenint en compte l'edat dels nens).

LA PETITA TAMAZIG⁴

La petita Tamazic viu al sud del Marroc, a les portes del desert, juntament amb els seus pares i els seus quatre germans. Ella és la germana gran i s'encarrega

de tenir cura dels seus germans mentre els seus pares van a vendre catifes al mercat.

Un dia la petita Tamazic decideix anar a collir dàtils per a la seva família i per al seu poblat. Puja dalt del ruc i se'n va a buscar la palmera. Quan hi arriba, omple fins al capdamunt les sàrries de l'ase i empren el camí de tornada, però el calor és tan intens i el vent del desert tan fort que la fan desorientar.

Per fi, veu els seus germans que han decidit anar-la a buscar. La Tamazic fa pujar els seus germans dalt del ruc, però l'animal s'esgota i la Tamazic, llença un rere l'altre tots els raïms de dàtils que havia collit. Finalment, arriben al poblat i els seus pares es posen tan contents de veure'ls que, per uns moments, s'obliden de tots els seus problemes.

Proposem una activitat basada en el joc de les famílies per després de la narració. Es tracta de recordar els moments del conte, amb la intenció de desenvolupar en els infants les capacitats de memorització i de combinació, alhora que els hi serveix de recordatori del conte narrat.

Es pot acabar la partida tastant els dàtils que la mestra s'ha encarregat de portar a la sessió.

XOCOLATA⁵

La Xocolata és una hipopòtam que se'n va a la ciutat perquè ha sentit a dir que hi ha una casa de banys meravellosa.

A la ciutat hi ha botigues i la Xocolata es compra un xandall amb cremalleres, una camisa de dormir de color rosa, un biquini de talla súper i unes sabatilles d'aquelles amb llumetes que s'encenen i s'apaguen quan camines.

També anirà a la casa de banys, dinarà en un restaurant vegetarià, dormirà en un hotel de tres estrelles i comprarà un conte de la selva africana en una llibreria.

Sempre acompanyada per la presència silenciosa d'una au amiga d'aquelles que li fan la neteja de les dents, la Xocolata farà un viatge d'anada i tornada des de la llacuna a la ciutat i viceversa.

Proposem aprofundir en un dels aspectes del conte: la seqüència de la compra de vestits i sabates.

Passarem a cada infant una plantilla amb la silueta de la Xocolata i els vestits que es compra (el xandall, la faldilla, les vambes, el pijama, el biquini, la camisa de dormir) i demanarem que facin de dissenyadors de moda i pintin un dels models triats de la manera que vulguin. Després es pot retallar i enganxar sobre la Xocolata.

ME COMERIA UN NIÑO⁶

Aquiles és un petit cocodril que s'ha cansat de menjar sempre plàtans i exigeix als seus pares un canvi en la seva dieta: vol menjar-se un nen. Els pares li diuen que no, que encara és petit, i tot i que li ofereixen altres menges suculentos, el cocodril està capficat en menjar-se un nen.

Afamat i enfadat se'n va al riu a banyar-se i allà troba allò que creu serà el seu proper aliment: una nena. Però les coses no aniran tal i com Aquiles pensa i haurà de tornar a menjar plàtans per fer-se gran.

Prèviament a l'explicació del conte, es pregunta als nens i nenes si els agraden els plàtans, les salsitxes i els pastissos de xocolata.

En acabar la narració se'ls pregunta quin menjar és el seu preferit i se'ls dona un llibret fet amb mig full i doblat en quatre parts on estan dibuixats els diferents aliments que els pares ofereixen al petit cocodril perquè mengi i es faci gran. En la penúltima pàgina hi ha un tros de paper d'alumini que fa de mirall, així es pot veure què és el que més li agrada al petit cocodril. A l'última pàgina hi ha un espai per tal que ells dibuixin el seu menjar preferit.

EL VESTIT DE JAMELA⁷

La mare de la Jamela està molt contenta perquè ha comprat amb els seus estalvis una roba preciosa per fer-se un vestit pel casament de la Thelma. Un cop rentada la roba, la Jamela s'encarrega de vigilar-la perquè no s'embruti. Però, no pot estar-se i s'embolcalla amb la roba i se'n va pels carrers per ensenyar-la a la Thelma. Pel camí se li van afegint persones, gossos, gallines i la tela s'embruta. L'Archie, el fotògraf del poble li fa una foto a la Jamela amb la tela que li envolta tot el cos. La foto l'envia als diaris i guanya un premi.

La mare de la Jamela la renya ja que s'ha quedat sense vestit per anar al casament de la Thelma. Però l'Archie amb els diners que ha guanyat compra una roba nova per a la mare de la Jamela.

La mare aleshores veient que li sobra un tros de roba li fa un vestit també a la Jamela i finalment poden anar amb els seus vestits nous al casament de la Thelma.

Proposem una activitat on els infants tenen al seu abast robes africanes per disfressar-se a la manera de la Jamela. Es pot acompanyar d'unes músiques adients.

GÍNJOL⁸

La Farafina passeja per la selva buscant un regal d'aniversari per la mare quan de sobte sent un crit que prové de darrera un matoll. Una serp està a punt d'empassar-se, de viu en viu, un nadó despullat! Sense dubtar-ho gens ni mica la Farafina mata la serp amb tres cops secs de garrot i així salva la criatura. Després l'embolica en un estoig de fulles i el porta a la mare. La mare es queda ben astorada en desfer el paquet. Està satisfeta de tenir una filla tan valenta, però intenta explicar-li que amb els nou fills que té ja és prou feliç, i que no en necessita cap més. La Farafina intentarà per tots els mitjans que la mare es quedi amb el nadó. La mare amb una mica de recel anirà fent petites concessions, li donarà un biberó per calmar els brams, li cosirà un vestit perquè no vagi despallada, la banyarà, li construirà un bressol perquè passi una nit amb ells i finalment la mare accedeix a quedar-se amb la criatura. La Farafina no dubtarà gens ni mica a l'hora de triar un nom per la seva nova germaneta: Gínjol.

Sobre la base de les imatges més representatives del conte s'elaboren unes carters que casen de dos en dos i que per un costat tenen les imatges

esmentades i pel darrera unes frases que resumeixen i expliquen el text del conte.

Notes:

1. Browne, Eileen. *La sorpresa de Nandi*. Caracas: Ekaré, 1996
2. Léonard, Marie. *Tibilí, el nen que no volia anar a escola*. Barcelona: Joventut, 2001
3. Álvarez, Blanca. *Witika, la filla dels lleons*. Barcelona: Destino, 2005
4. Geis, Patricia. *La petita Tamazig*. Barcelona: Combel, 2005
5. Núñez, Marisa. *Xocolata*. Pontevedra: OQO, 2006
6. Donnio, Sylviane. *Me comería un niño*. Madrid: Alfaguara, 2005
7. Daly, Niki. *El vestit de Jamela*. Barcelona: Intermón, 1999 (??)
8. Winsdorf, Anne. *Ginjol*. Barcelona: Destino, 2000.

CICLE INFANTIL

La sorpresa de Nandi

<i>Títol</i>	La sorpresa de Nandi
<i>Autora</i>	Browne, Eileen
<i>Il·lustradora</i>	Browne, Eileen
Editoria I	Ekaré
<i>Ciutat</i>	Caracas
<i>Any d'edició</i>	1996
<i>Pàgines</i>	26

<i>Edat</i>	Entre 3 i 6 anys
<i>Temes</i>	Regal a una amiga. Fruites i animals de Kènia

RESUM

La Nandi prepara una cistella de fruites per regalar-les a una amiga d'un poblat veí. Mentre camina amb la cistella al cap, diferents animals es van menjant les fruites sense que ella se n'adoni. Per sort, quan la cistella ja és buida, una cabra dona un cop de cap a un mandariner de manera que les mandarines que cauen omplen la cistella. El regal serà una sorpresa per a l'amiga, però també per a la Nandi.

ASPECTES A DESTACAR

Els dibuixos són realistes i de colors vius.

El text és senzill i planer i es dirigeix de manera directa al lector. És interessant el fet que el lector s'adona del què està passant i sap que la protagonista no, que no se n'adona. Descriu cada fruita amb un parell d'adjectius.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

Presentem el conte amb una cistella i les fruites reals. Els nens aprendran els noms d'aquestes fruites, algunes de les quals no són gaire conegudes a casa nostra. Després farem un joc de reconèixer pel tacte. També les tastarem i podem fer una macedònia. Una altra activitat pot ser jugar a caminar amb alguna cosa al cap sense que ens caigui.

També es pot fer un memory ampliant els dibuixos de les fruites i els animals que apareixen a les guardes.

CICLE INFANTIL

Tibilí, el nen que no volia anar a escola

<i>Títol</i>	Tibilí, el nen que no volia anar a escola
<i>Autors</i>	Léonard, Marie – Prigent, Andrée
<i>Traducció</i>	Farran, Teresa
<i>Editorial</i>	Joventut
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2001
<i>Pàgines</i>	30 pàgines

<i>Edat</i>	Cinc anys
<i>Temes</i>	Problemes a l'hora d'anar a escola. Àfrica. Animals.

RESUM

Tibilí és un nen africà de sis anys que es passa tot el dia corrent, jugant i rient. No s'atura només per menjar o per fer-li trenetes a la seva germana Kablé. Però un bon dia deixa de riure perquè la mare li anuncia que aviat haurà d'anar a **escola**.

Tibilí no hi vol anar, no vol deixar de fer totes les activitats que fa en aquest moment. Fins que buscant la solució per no haver d'anar a l'escola s'adona de la necessitat d'aprendre a llegir.

ASPECTES A DESTACAR

La narració de les activitats quotidianes que fa en Tibilí és d'una gran bellesa. Les il·lustracions amb colors molt vius són molt boniques.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

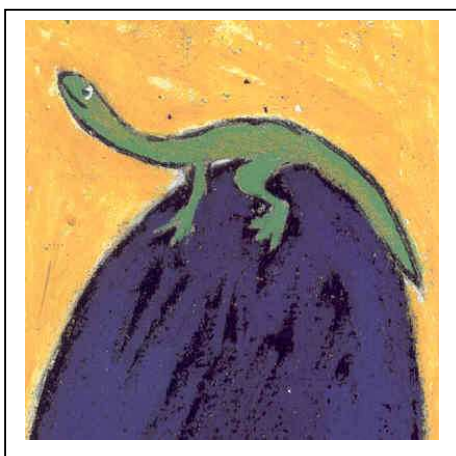
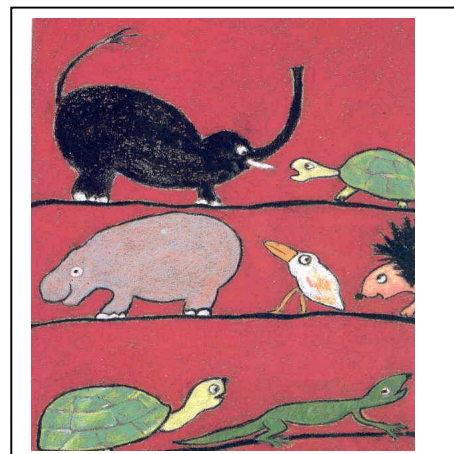
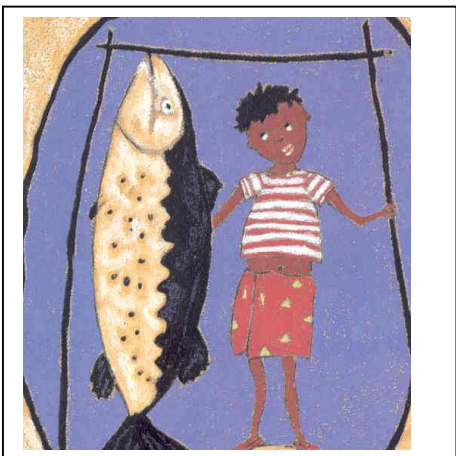
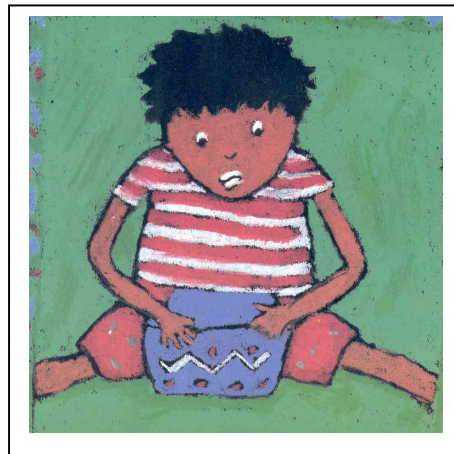
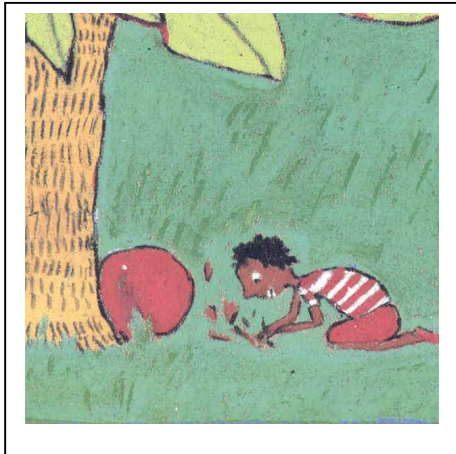
DESPRÉS DE LA NARRACIÓ

Amb algunes imatges significatives del conte elaborem un memory.

Es juga seguint les normes d'aquest tradicional joc. L'objectiu és recordar els moments i les situacions d'aquest nen que no vol anar a l'escola, així com reconèixer alguns dels animals i personatges que apareixen a la història.

Es pot jugar en petit o en gran grup. Es recomana la participació de la mestra.

Imatges del memory "Tibilí":

CICLE INFANTIL

WITIKA, LA FILLA DELS LLEONS

Títol	Witika, filla dels lleons
<i>Autora</i>	Blanca Álvarez
<i>Il·lustrador</i>	Carmen García Iglesias
Editorial	Destino
Ciutat	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2005
<i>Pàgines</i>	25

<i>Edat</i>	A partir de sis anys.
<i>Temes</i>	Animals, coratge, generositat

RESUM

A Witika li agradaria anar a l'escola, però la mare ha d'anar a vendre al mercat i ella s'ha de cuidar dels germans i caminar cinc hores cada dia per anar a buscar aigua amb la por de que aparegui algun lleó. Un dia troba una lleona ferida, la curarà i la alimentarà i un cop recuperada, Witika es sorprendrà en veure que tenia dues cries de lleó.

Finalment els animals l'acompanyen al poblat, la nena serà coneguda com la filla dels lleons i el mestre s'ofereix per fer-li classes a la nit.

ASPECTES A DESTACAR

Es un conte simpàtic, optimista. Destaquen els colors, molt vius, propis de l'Àfrica, el coratge de la nostra heroïna i els seus ulls, grans i foscos que recorden els de tants nens africans.

Ha rebut el XXV Premi Destino Infantil Apel·les Mestres.

INDICADORS COEDUCATIUS

Tant Witika la protagonista, com la mare, han de treballar i tirar la família endavant ja que el pare no hi es. L'avi, pràcticament l'únic personatge masculí, té un paper secundari a través del qual es posa de manifest la saviesa de la gent gran.

PROPOSTES D'ACTIVITATS

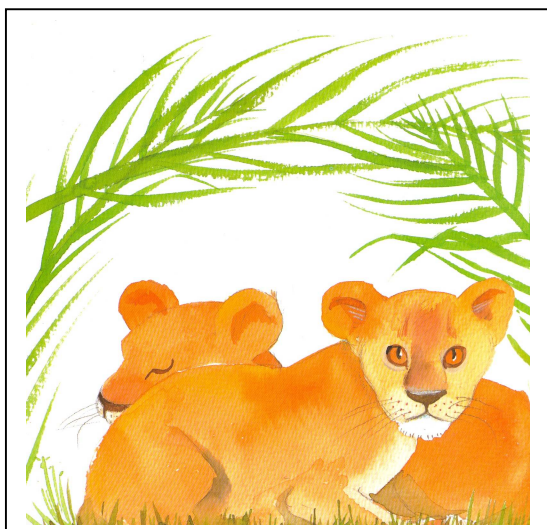
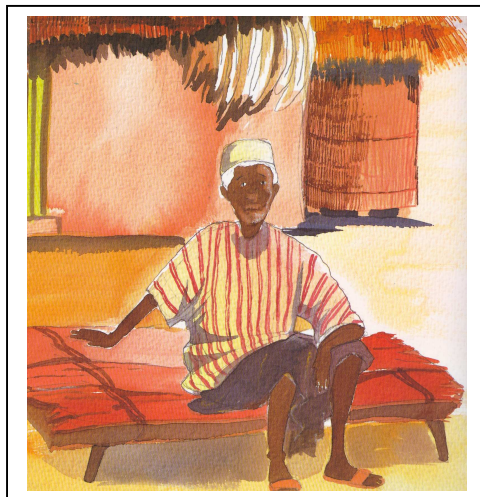
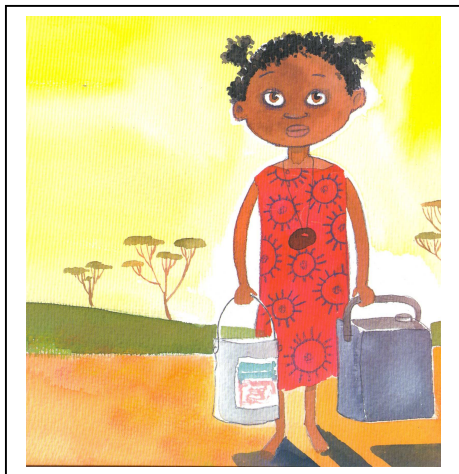
Joc amb les il·lustracions.

A partir de dotze imatges del conte es poden fer diferents propostes de joc:

1.- Ordenar les imatges de manera seqüenciada i per parelles explicar cada una de les il·lustracions tot recordant la història. (es poden fer servir les imatges que es creguin convenients tenint en compte l'edat dels nens)

2.- Fent una doble còpia de les imatges confeccionar un joc de memory.

IMATGES DE "WITIKA. LA FILLA DELS LLEONS"

CICLE INFANTIL

LA PETITA TAMAZIC

<i>Títol</i>	La petita Tamazic
<i>Autora</i>	Patricia Geis
<i>Il·lustrador</i>	Patricia Geis
<i>Editorial</i>	Combel Editorial
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2005
<i>Traductor</i>	Albert Jané (assessorament lingüístic)
<i>Pàgines</i>	27

<i>Edat</i>	A partir de 4 anys
<i>Temes</i>	la generositat, la família, els costums del Marroc...

RESUM

La petita Tamazic vivia al sud del Marroc, a les portes del desert, juntament amb els seus pares i els seus quatre germans. Ella era la germana gran i s'encarregava de tenir cura dels seus germans mentre els seus pares anaven a vendre catifes al mercat. La vida al desert era dura i la petita Tamazic s'adonà dels maldecaps que tenien els seus pares per poder tirar la seva família endavant; és per això que volia ajudar-los.

Un dia un pastor li va deixar tastar un dàtil del desert, molt dolç i gustós, que tenia la particularitat que qui en menjava s'oblidava de tots els problemes. Llavors la petita Tamazic va decidir anar a collir dàtils per a la seva família i per al seu poblat. Va pujar dalt del ruc i se'n va anar a buscar la palmera. Un cop va trobar-la, va omplir fins al capdamunt les sàrries de l'ase i va emprendre el camí de tornada, però el calor era tan intensa i el vent del desert tan fort que la van fer desorientar.

Per fi, va veure unes figures humanes que li feien senyals. Eren els seus germans que havien decidit anar-la a buscar en veure que trigava tant. La Tamazic va fer pujar els seus germans dalt del ruc, però l'animal estava tan esgotat que la Tamazic, a fi d'alleugerir la càrrega de la bèstia, va haver de llençar un rere l'altre tots els raïms de dàtils que havia collit. Finalment, tots cinc van arribar al poblat i es van retrobar amb els seus pares, que es van posar tan contents de veure'ls que, per uns moments, es van oblidar de tots els seus problemes.

Una vegada hi havia una nena que es deia Petita Tamazic; vivia al sud del Marroc, a la vall del Draa, a les portes del desert.

La petita Tamazic vivia amb el seu pare, Baba, la seva mare, Immi, i els seus germanets, Izzi, Iza, Ifni i Amaz'uz', en un ksur de cases d'argila voltat de palmeres i roses vermelles, púrpura i grogues.

ASPECTES A DESTACAR

Mitjançant aquest conte, l'autora ens mostra els costums de la gent del Marroc: la protagonista viu en un poblat (*ksur*) de cases d'argila i envoltats de palmeres; els pares de la protagonista venen estores que ells mateixos teixeixen amb la llana de les

cabres i tenyeixen amb arrels i plantes de la muntanya; el desert com a forma de viure...

S'hi descriuen també les olors propis d'aquest país (olor de te amb menta, i de pa acabat de fer); els colors (el color d'argila de les cases, el color de les palmeres, el color de les roses: vermelles, púrpura i grogues); els menjars (dàtils dolços i gustosos, el *tayin* de vaca amb prunes, panses i llavors de sèsam); la vestimenta ("vestia amb la capa de pèl de camell"), o el clima (el vent del desert, el terrible xaloc, el sol intens...). Alguns dels valors que s'entreveuen en aquest conte són: la generositat envers els altres, la unitat de la família, l'amor entre pares i fills i també entre germans, etc.

És un bon conte per explicar als nens els costums i les formes de vida del Marroc. Al final del conte també s'hi inclou una pàgina explicativa amb informació del Marroc.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

JOC DE LES FAMÍLIES

DESPRÉS DE LA NARRACIÓ

Proposem un joc per recordar els moments del conte.

Triem vuit de les imatges significatives del conte. Escanegem les imatges i les dividim en quatre parts cadascuna. Cada part serà una de les cartes del joc.

Objectiu del joc

L'objectiu del joc és reunir el màxim de famílies (cada família està formada per quatre cartes). Cada jugador intenta obtenir dels seus adversaris les cartes que necessita per formar una família.

Aquest joc desenvolupa en l'infant les capacitats de memorització i de combinació, alhora que li serveix de recordatori del conte narrat.

Preparació del joc

La situació ideal és de tres o més jugadors. Inicialment es reparteix el mateix nombre de cartes entre els participants.

Desenvolupament del joc

S'assenyala el criteri per començar el joc (el més gran, el més petit, ...)

El primer jugador demana a qualsevol dels altres companys una carta que necessiti per completar una família.

Ha de demanar cartes de les famílies de les quals tingui com a mínim una carta.

El jugador demana la carta indicant el nom de la família i el número (per exemple: «de la família dels cercles vermells vull la número tres»)

Mentre el jugador va obtenint cartes segueix demanant a qui vulgui.

Per contra, en el moment que no obté la carta demanada, perd el torn i comença a demanar el jugador següent (pot haver una variable i fer que demani aquell jugador que no ha pogut donar la carta sol·licitada)

Quan un jugador aconsegueix una família, la deixa sobre al taula i la mostra a tothom. Entre tots tractaran d'endevinar a quin moment del conte pertany.

Variable per a dos jugadors

Es reparteixen deu cartes a cadascú i amb la resta es fa una pila a part d'on s'aniran agafant cartes cada vegada que un jugador no obtingui carta de l'adversari.

FINAL

Es pot acabar la partida tastant els dàtils que la mestra s'ha encarregat de portar a la sessió.

Imatge del conte "La petita tamazig La mida ideal de cada carta és de 10 x 6,5 cm. cadascuna. S'han de retallar per la línia vermella.

CICLE INFANTIL

XOCOLATA

<i>Títol</i>	Xocolata
<i>Autora</i>	Núñez, Marisa
<i>Il·lustradora</i>	Bansch, Helga
<i>Editorial</i>	OQO
<i>Ciutat</i>	Pontevedra
<i>Any d'edició</i>	2006
<i>Pàgines</i>	30

<i>Edat</i>	A partir de 4 anys
<i>Temes</i>	Els animals d'Àfrica. Els vestits. Els amics. La selva i la ciutat.

RESUM

La Xocolata és una hipopòtam que se'n va a la ciutat perquè ha sentit a dir que hi ha una casa de banys meravellosa.

A la ciutat hi ha botigues i la Xocolata es compra un xandall amb cremalleres, una camisa de dormir de color rosa, un biquini de talla súper i unes sabatilles d'aquelles amb llumetes que s'encenen i s'apaguen quan camines.

També anirà a la casa de banys, dinarà en un restaurant vegetarià, dormirà en un hotel de tres estrelles i comprarà un conte de la selva africana en una llibreria.

Sempre acompanyada per la presència silenciosa d'una au amiga d'aquelles que li fan la neteja de les dents, la Xocolata farà un viatge d'anada i tornada des de la llacuna a la ciutat i viceversa.

L'endemà, la Xocolata es va despertar d'hora, es va acomiadar de les amigues i, amb una minimaleta, va travessar la selva, camí de la ciutat.

Així que va arribar va pensar: VEIG QUE CRIDO L'ATENCIÓ PER LA PINTA DE SALVATGE, TOTS VAN DE VINT-I-UN BOTÓ... CANVIARÉ LA MEVA IMATGE!

I va entrar en una botiga de roba.

ASPECTES A DESTACAR

Conte de personatges entranyables, d'aquells que es deixen estimar (la Xocolata, en Teòfil, l'ocell que l'acompanya, les amigues hipopòtams) en el que els animals personalitzats conviuen perfectament amb els humans.

La il·lustradora ens transporta a l'ambient de la ciutat africana amb detalls suggerents i apunts intel·ligents per a lectors observadors (el cambrer blanc, l'aparador de la llibreria, les vambes de la Xocolata, etcètera)

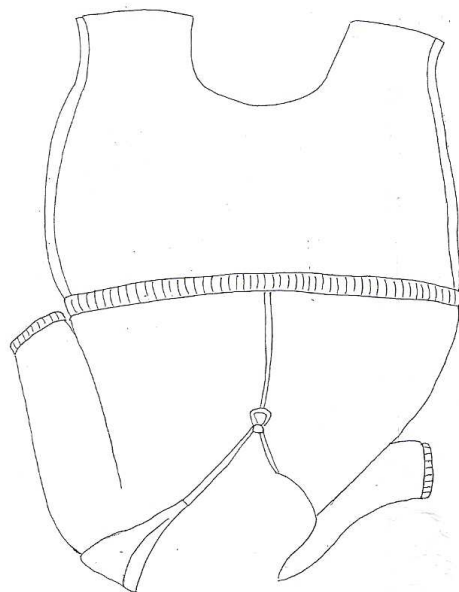
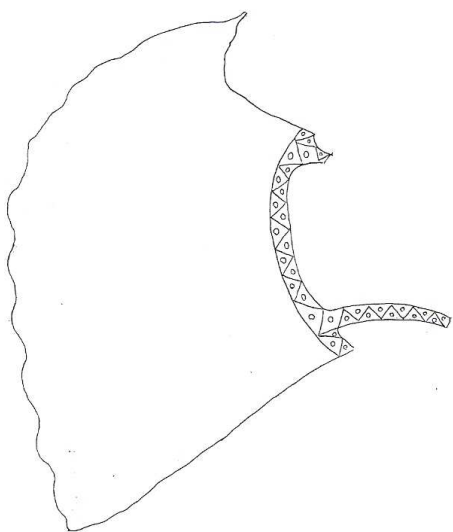
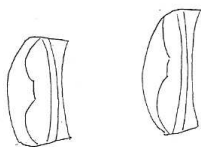
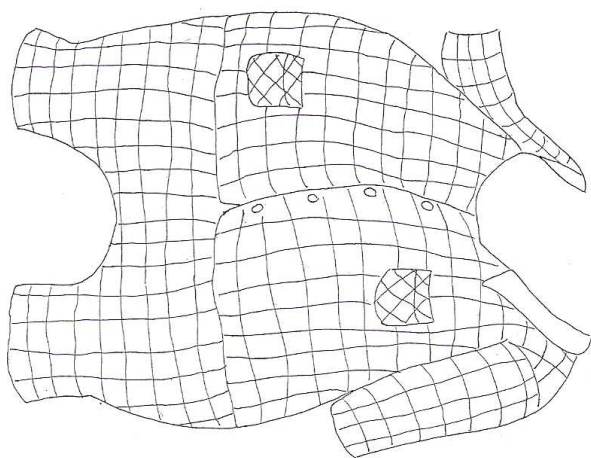
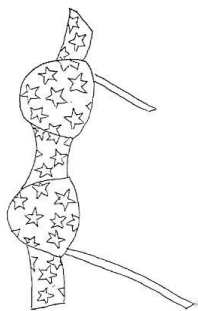
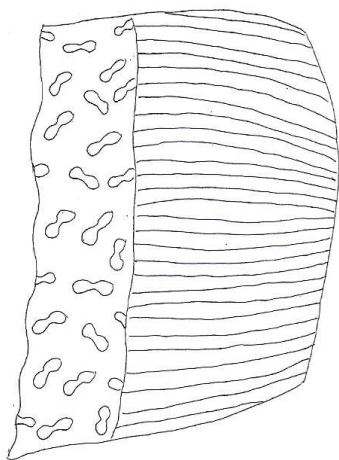
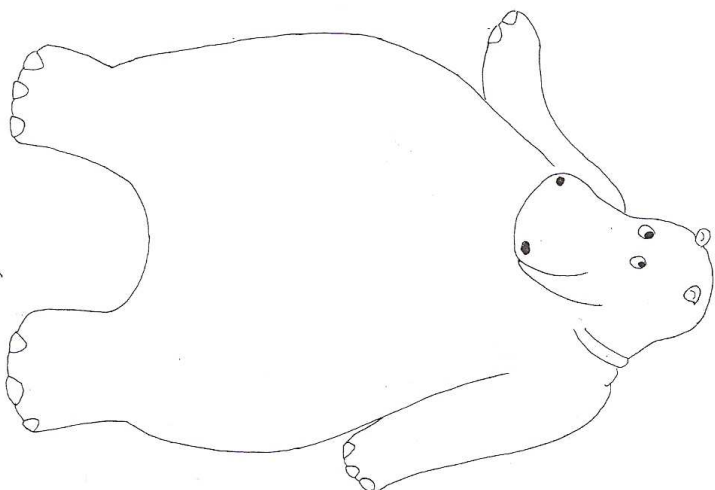
PROPOSTA D'ACTIVITATS

DESPRÉS DE LA LECTURA

Proposem aprofundir en un dels aspectes més significatius del conte: la seqüència de la compra de vestits i sabates.

Passarem a cada infant una plantilla amb la silueta de la Xocolata i els vestits que es compra (el xandall, la faldilla, les vambes, el pijama, el biquini, la camisa de dormir) i demanarem que facin de dissenyadors de moda i pintin un dels models triats de la manera que vulguin. Després es pot retallar i enganxar sobre la xocolata.

Variable pera l'alumnat de 3 i 4 anys: Donar els vestits pintats i jugar a vestir desvestir la Xocolata amb les peces de roba que apareixen al conte.

CICLE INFANTIL

iMe comería un niño!

<i>Títol</i>	iMe comería un niño!
<i>Autors</i>	Donnio, Sylviane
<i>Il·lustradora</i>	De Monfreid, Dorothée
<i>Editorial</i>	Alfaguara infantil
<i>Ciutat</i>	Madrid
<i>Any d'edició</i>	2005
<i>Pàgines</i>	22 pàgines

<i>Edat</i>	A partir de tres anys
<i>Temes</i>	Problemes a l'hora de menjar

RESUM

Aquiles és un petit cocodril que s'ha cansat de menjar sempre plàtans i exigeix als seus pares un canvi en la seva dieta: vol menjar-se un nen. Els pares li diuen que no, que encara és petit, i tot i que li ofereixen altres menges suculentos, el cocodril està capficat en menjar-se un nen.

Afamat i enfadat se'n va al riu a banyar-se i allà troba allò que creu serà el seu proper aliment: una nena. Però les coses no aniran tal i com Aquiles pensa i haurà de tornar a menjar plàtans per fer-se gran.

ASPECTES A DESTACAR

La preocupació, els esforços i les estratègies dels pares per aconseguir que el petit cocodril mengi el que ells creuen que li és convenient.

Les il·lustracions amb colors molt vius són molt boniques.

INDICADORS COEDUCATIUS

El cocodril troba una nena al costat del riu. Les expressions d'ella al veure l'animal són molt divertides.

PROPOSTA D'ACTIVITATS

Prèviament a l'explicació del conte, es pregunta als nens i nenes si els agraden els plàtans, les salsitxes i els pastissos de xocolata.

En acabar la narració se'ls pregunta quin menjar és el seu preferit i se'ls dona un llibret fet amb mig full i doblat en quatre parts on estan dibuixats els diferents aliments que els pares ofereixen al petit cocodril perquè mengi i es faci gran. En la penúltima pàgina hi ha un tros de paper d'alumini que fa de mirall, així es pot veure què és el que més li agrada al petit cocodril. A l'última pàgina hi ha un espai per tal que ells dibuixin el seu menjar preferit.

CICLE INFANTIL

EL VESTIT DE JAMELA

<i>Títol</i>	El vestit de Jamela.
<i>Autora</i>	Daly, Niki
<i>Il·lustrador</i>	Daly, Niki
<i>Editorial</i>	Intermón.
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	1999 versió anglesa
<i>Traductora</i>	Marfà, Fina
<i>Pàgines</i>	14

<i>Edat</i>	A partir de cinc anys.
<i>Temes</i>	Àfrica..

RESUM

La mare de la Jamela està molt contenta perquè ha comprat amb els seus estalvis una roba preciosa per fer-se un vestit pel casament de la Thelma. Un cop rentada la roba, la Jamela s'encarrega de vigilar-la perquè no s'embruti. Però, no pot estar-se i s'embolcalla amb la roba i se'n va pels carrers per ensenyar-la a la Thelma. Pel camí se li van afegint persones, gossos, gallines i la tela s'embruta. L'Archie, el fotògraf del poble li fa una foto a la Jamela amb la tela que li envolta tot el cos. La foto l'envia als diaris i guanya un premi.

La mare de la Jamela la renya ja que s'ha quedat sense vestit per anar al casament de la Thelma. Però l'Archie amb els diners que ha guanyat compra una roba nova per a la mare de la Jamela.

La mare aleshores veient que li sobra un tros de roba li fa un vestit també a la Jamela i finalment poden anar amb els seus vestits nous al casament de la Thelma.

ASPECTES A DESTACAR

En aquesta història es pot apreciar una de les característiques dels pobles africans : la generositat. El personatge de l'Archie, el fotògraf, quan guanya el premi no dubta en gastar-se part dels seus diners en comprar una roba nova a la mare de la Jamela.

Cal destacar la il·lustració, aquarel·les molt vives que mostren el bon humor i l'alegria de la gent

PROPOSTES D'ACTIVITATS

AMBIENTACIÓ:

A la biblioteca hi ha una capsa de cartró : Capsa de la Jamela. A dins : robes grans, una màquina de fotografiar i el conte

Música ambiental africana

És important crear un ambient d'expectativa i d'intriga respecte el què hi ha a dins de la capsa abans d'explicar el conte.

ACTIVITAT:

1. Explicar el conte.
2. Jugar amb les robes: disfressar-se, ballar seguint el ritme de la música, imitar a la Jamela...
3. Fer-se una foto, imprimir-la i pot servir de punt de llibre o de petit record de l'activitat

MÚSIQUES:

- A la sombra del baobab
- Rokia Traoré (Mali)
- Massa 1 i 2 (diversos països)
- Cheik Lô (Senegal)
- Ismael Lô (Senegal)
- African voices (diversos països)
- Salli Nyollo (Camerún)

Es poden trobar a Etnomusic i al FNAC

CICLE INFANTIL

GÍNJOL

<i>Títol</i>	Gínjol
<i>Autora</i>	WILSDORF, Anne
<i>Il·lustrador</i>	WILSDORF, Anne
<i>Editorial</i>	Destino
<i>Ciutat</i>	Barcelona
<i>Any d'edició</i>	2000
<i>Traductora</i>	Margarita Trias
<i>Pàgines</i>	32

<i>Edat</i>	Infantil i Cicle Inicial
<i>Temes</i>	Adopció, tolerància , família.

RESUM

La Farafina passeja per la selva buscant un regal d'aniversari per la mare, ha decidit que l'obsequiarà amb un bonic ram de gínjols, quan de sobte sent un crit que prové de darrera un matoll. Una serp està a punt d'empassar-se, de viu en viu, un nadó despullat!!!! Sense dubtar-ho gens ni mica la Farafina mata la serp amb tres cops secs de garrot. Finalment la criatura s'ha salvat i somriu, la Farafina li torna el somriure plena de satisfacció. Pensa que aquell no és el lloc ideal per a una criatura tan petita, per una altra part la seva mare sempre diu que els seus fills són el seu tresor, les seves joies més boniques, és així que decideix embolicar-la en un estoig de fulles i fer una gran llaçada amb la serp: un embolcall ben original per un regal ben especial. La mare es mostra encantada amb el ram de flors de gínjoler, però es queda ben astorada en desfer el paquet. Està satisfeta de tenir una filla tan valenta, però intenta explicar-li que amb els nou fills que té ja és prou feliç, i que no en necessita cap més. Proposa donar-li a la tia Clorinda, doncs no té cap fill i de ben segur que la faria molt feliç, però la Farafina ho troba horrorós, la tia Clorinda és molt esquerpa, ronca i a més a més té pels a la barba i punxa quan fa petons. És així que la Farafina intentarà impedir-ho per tots els mitjans. La mare amb una mica de recel anirà fent petites concessions, li donarà un biberó per calmar els brams, li cusiran un vestit perquè no vagi despallada, la banyaran i li construïran un bressol perquè passi una nit amb ells. A la nit, però, el nadó es posa malalt i avisen al metge, aquest fet fa que els pares expressin l'afecte que tenen pel nou membre de la família. La Farafina no dubta gens ni mica a l'hora de triar un nom per la seva nova germaneta: Gínjol. La tia Clorinda serà la padrina. La família en pes fa la presentació en societat i tothom es mostra molt content de tenir la Gínjol entre ells. Acaba la història amb una divertida foto familiar.

ASPECTES A DESTACAR

És una història amb molt de sentit de l'humor i molta espontaneïtat. La il·lustració es presenta a doble pàgina i hi passen moltes coses, hi ha força detalls a observar. En cada una d'elles hi ha elements força còmics que fan les delícies dels primers lectors. Els colors vius i les formes arrodonides fan que siguin una il·lustració fresca , alegre i divertida. També cal destacar l'expressivitat dels personatges.

Parla del tema de l'adopció des d'un altre punt de vista al que estem acostumats: una família africana carregada de fills, adopta una nena blanca abandonada. La història dona peu a parlar de la tolerància, el respecte pels demés, les diferències culturals, l'amor dins la família,